

**ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗПЕЧНОГО
ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА – ВИКЛИК
СУЧАСНОСТІ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА
РІШЕННЯ**

**НАУКОВІ СТАТТІ, ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
ТА ІНШІ МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

03 березня 2023 року

Тернопіль 2023

УДК 08: 37.014
О-64

О-64 Організація безпечного освітнього середовища – виклик сучасності: перспективи та рішення (м. Тернопіль, Україна, 03 березня 2023 року). Науковий, методичний, інформаційний збірник Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти / Редколегія: О. М. Петровський, В. С. Мисик, І. М. Вітенко, О. І. Когут, Ю. Ч. Шайнюк, Т. В. Магера, Ф. І. Полянський, Н. Б. Стрийвус, Г. І. Герасимчук. Тернопіль: ТОКІППО, 2023. 416 с.

У збірнику публікуються наукові статті, тези доповідей та інші матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Організація безпечного освітнього середовища – виклик сучасності: перспективи та рішення», проведеної на базі Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти 03 березня 2023 р.

Усі матеріали збірника подаються в редакції авторів. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори.

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти

(протокол № 1 від 27.02. 2023 р.)

УДК 08: 37.014

©Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, 2023

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

НАУКОВИЙ, МЕТОДИЧНИЙ, ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЗБІРНИК

**НАУКОВІ СТАТТІ, ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ ТА ІНШІ МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

***ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО
СЕРЕДОВИЩА – ВИКЛИК СУЧАСНОСТІ:
ПЕРСПЕКТИВИ ТА РІШЕННЯ***

03 березня 2023 року

З М І С Т

<i>Петровський О. М.</i> Організація освітньої діяльності ТОКІШПО в умовах правового режиму воєнного стану.....	с. 11
<i>Абрамович Т. В.</i> Формування підтримувального середовища закладу освіти	с. 23
<i>Альтгайм Л. Б.</i> Роль екскурсійних послуг та туристично-краєзнавчих досліджень у практичній реалізації національно-патріотичного виховання молодого покоління	с. 27
<i>Астахова М. С.</i> Система створення безпечного освітнього середовища: від теорії до практичної реалізації.....	с. 32
<i>Бабійчук Т. В.</i> Створення безпечного освітнього середовища на заняттях літератури (робота над романом «Клуб «Старий Пегас» Володимира Даниленка).....	с. 38
<i>Бабовал Н. Р., Бабовал Д. С.</i> Нові реалії функціонування системи освіти України в умовах війни.....	с. 44
<i>Байдик В. В.</i> Шкільне онлайн-цькування під час війни.....	с. 48
<i>Барліт О. О.</i> Необхідність впровадження в закладах освіти політики нульової терпимості до дискримінації за будь-якими ознаками.....	с. 52
<i>Барліт О. О.</i> Проблема булінгу та мобінгу як основна перешкода у розвитку безпечного освітнього середовища закладу освіти.....	с. 56
<i>Бачинська Н. Я.</i> Відновлення роботи закладу дошкільної освіти: виклики в умовах війни та післявоєнний час.....	с. 59
<i>Березюк Н. Р.</i> Безпечне освітнє середовище в реаліях сьогодення: психологічний, екологічний, інформаційний аспекти.....	с. 63
<i>Борак І. В.</i> Освіта України в умовах воєнного стану: основні тенденції й особливості організації навчання фахових молодших бакалаврів.....	с. 67

Булайтіс А. В., Оніщенко Н. В. Щодо питання психологічної вартості діяльності фахівців піротехнічних підрозділів ДСНС.....	с. 72
Бушуєва Т. В. Діагностика психологічної безпеки освітньо-наукового середовища в закладі вищої освіти.....	с. 74
Васюк Л. С. Методологічні підходи до формування інклюзивної культури здобувачів освіти.....	с. 79
Вдовіна О. О. Психологічна безпека освітнього середовища.....	с. 82
Вінник Н. Д., Галушка В. В. Духовні копінг-ресурси як основа копінг-поведінки особистості.....	с. 86
Власова В. С., Комих Н. Г. Виклики навчання в умовах війни.....	с. 90
Водолазська Т. В. Моделювання безпечного освітнього середовища.....	с. 93
Воляннюк Б. О. Військово-патріотичне виховання крізь призму війни....	с. 97
Гаврищак Г. Р., Сопіга В. Б. Особливості формування компетентностей майбутніх фахівців технологічної освіти в умовах воєнного стану.....	с. 102
Галатюк М. Ю. Інтеграція спортивної культури у систему фізичного виховання студентської молоді.....	с. 105
Галятовська А. В., Василюк Т. Г. Національно-патріотична компетентність: аналіз дефініції.....	с. 109
Гладун В. В. Цифрова безпека здобувачів освіти засобами гейміфікації..	с. 112
Глядик М. Б. Проблема соціалізації дитини з ООП в умовах воєнного стану.....	с. 117
Городецька О. В. Інформаційна безпека здобувачів освіти.....	с. 120
Гребенюк А. В., Гребенюк М. П. Псевдонаука в освітньому середовищі: підходи до виявлення та протидії.....	с. 126

«Тактична і вогнева підготовка», «Основи медичних знань і допомоги» у базовій школі, поглиблене вивчення предмета у старшій школі за обома тематичними планами №1 і №2 (і юнаками, і дівчатами – це життєва потреба і необхідність), державний зміст забезпечення (зміцнення) матеріально-технічної бази з військово-патріотичного виховання, введення у штат закладу освіти відповідального за військово-патріотичне виховання, підвищення кваліфікації вчителів предмета «Захист України» поряд із ОКППО на базі військових частин та військових навчальних центрів, вищих військових закладів освіти.

Українці гідно тримають позиції і рубежі, пишучи новітню воєнну історію, за яку не буде соромно ані сучасним українцям, ані їхнім дітям та онукам. Кожен українець на своєму місці має спокійно робити свою справу, наближаючи перемогу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Конституція України.
2. Методичні рекомендації МОН України з предмета «Захист України».
3. О. Палій «Героїчна боротьба України проти повномасштабної агресії росії». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2022/08/31/Inform.materialy-HEROYICHNA.BOROTVA.UKR.31.08.2022.pdf>
4. Програма предмета «Захист України» (рівень стандарту).

УДК 001.005.4

Гаврищак Галина Романівна,
кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри сфери обслуговування,
технологій та охорони праці
Тернопільського національного
педагогічного університету
ім. В. Гнатюка, м. Тернопіль;
Сопіга Віктор Борисович,
кандидат педагогічних наук,
викладач кафедри сфери
обслуговування, технологій та
охорони праці Тернопільського
національного педагогічного
університету ім. В. Гнатюка,
м. Тернопіль

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

У контексті завдань Нової української школи першочерговим вбачається забезпечення навчально-виховного процесу фахівцями, що здатні реалізувати усі її виклики на високому науково-методичному рівні. Від початку повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України від бомбардувань постраждало 2768 закладів освіти. Із них 337 зруйновано повністю.

У серпні 2022 року Міністерство освіти і науки України презентувало проєкт Плану відновлення України у сфері освіти [2]. І згідно з ним освітянам потрібно підготуватися до численних змін.

Шлях відновлення буде непростим, адже навіть зараз виникає чимало проблем, які необхідно розв'язувати негайно. Так, окрім численних руйнувань та пошкоджень, великою проблемою є недосконала безпекова інфраструктура – багато шкіл не мають навіть найпростіших укриттів, а про повноцінні бомбосховища годі й говорити. Складною лишається ситуація із технічним забезпеченням: далеко не всі учні та вчителі мають хоча б смартфони, дехто не має навіть доступу до Інтернету. Тому не завжди однозначно можна говорити про організацію якісного освітнього процесу. Також неможливо не зважати на той факт, що багато педагогічних працівників були змушені виїхати за кордон або принаймні до іншого регіону країни. Як результат – дефіцит кваліфікованих педагогічних кадрів та складнощі з працевлаштуванням. А ще частина педагогів та учнів, на жаль, поки що залишаються на тимчасово окупованих територіях.

Також варто відверто говорити про те, що наразі не можливо забезпечити рівного доступу до якісної освіти, а мережа закладів середньої освіти потребує оптимізації. І найгостріше наразі – обмежене фінансування системи освіти буквально на всіх рівнях, а також неефективне використання бюджетних коштів [1].

Проєкти, які планує реалізувати держава:

1. SUN. School for the Ukrainian Nation. В Україні може з'явитися державна дистанційна школа у форматі Uber, що кардинально відрізнятиметься від звичних нам закладів середньої освіти. Головна мета – забезпечити безперервний доступ до якісної освіти, розробити індивідуальну освітню траєкторію для кожного школяра. Насамперед SUN має охопити такі категорії як внутрішньо-переселені особи та учнів з особливими освітніми потребами. Також у фокусі діти, які проживають у сільській місцевості та на тимчасово окупованих територіях. Планується, що в такій школі учитель працюватиме з учнем саме тоді, коли це потрібно дитині, навчання проходитиме в дистанційному режимі.

2. Мобільні школи. На жаль, унаслідок руйнування інфраструктури без доступу до освіти може залишитися чимало дітей. Аби уникнути цього, планується створення широкої мережі мобільних шкіл. Також такі заклади можуть з'явитися в містах із великою кількістю внутрішньо-переселених осіб.

3. Школи вирівнювання. Запланована трансформація закладів середньої освіти з найнижчими показниками ефективності. Їх необхідно вивести хоча б на базовий середній рівень.

4. Трансформація шкільних бібліотек. Рішення, яке насправді давно назріло. Планується оптимізувати освітні приміщення та створити на їхній базі хаби для самостійного навчання. При цьому мають бути враховані принципи універсального дизайну.

5. Нові лідери для НУШ. Ідеться насамперед про створення нової прогресивної системи підготовки та розвитку освітніх управлінців, а також розробки прозорої процедури обрання їх на посаду та подальшої підтримки.

6. Цифровий освітній паспорт. Зараз як ніколи на часі створення цифрової освітньої екосистеми для збору, обробки та передачі інформації щодо індивідуальної освітньої траєкторії учнів.

7. Цифрова школа. Забезпечення безперервного доступу до освіти завдяки оснащенню всіх шкіл необхідними цифровими інструментами. Зокрема йдеться

про швидкісний Інтернет і мобільні цифрові класи. Також усі вчителі мають отримати ноутбуки.

Найважливішими пріоритетами держави стають освіта упродовж життя, розвиток та посилення людського потенціалу, імплементація європейських принципів, підходів, практик та інструментарію в освітній і науковій сферах.

Окремо наголошується на важливості продовження вже розпочатих реформ, зокрема НУШ. Також варто готуватися до оптимізації мережі закладів середньої освіти, створення цілісної системи якості освіти на всіх рівнях, організації Національної школи освітніх управлінців (яка має допомогти перетворити директорів шкіл на лідерів освітніх змін), зміни системи оплати праці педпрацівників, оновлення освітніх програм та впровадження програми психологічної допомоги.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Гавришак Г., Струганець Б., Мамус Г. Підготовка майбутніх учителів технологій до гурткової роботи у сучасних умовах // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Педагогіка. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2022. № 2. С. 144-152. DOI : 10.25128/2415-3605.22.2.18 URL:<http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/27930> (дата звернення: 19.02.2023р.).

2. Проект Плану відновлення України у сфері освіти. URL:<https://nus.org.ua/news/plan-vidnovlennya-ukrayiny-v-chastyni-osvity-ta-nauky-gromadske-obgovorennya-proyektu/> (дата звернення: 19.02.2023р.).

УДК 378.016:796/799(07)

Галатюк Михайло Юрійович,
кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри педагогіки, освітнього
менеджменту та соціальної роботи
Рівненського державного гуманітарного
університету, м. Рівне

ІНТЕГРАЦІЯ СПОРТИВНОЇ КУЛЬТУРИ У СИСТЕМУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Продуктивність системи фізичного виховання студентської молоді залежить від соціальних умов її розвитку. Йдеться про те, що на рівень розвитку системи фізичного виховання, її функціонування великий вплив